

BUDAFOK

és VIDÉKE

ALBERTFALVA, BUDAÓRS, BUDATÉNY, NAGYTÉNY, TÖRÖKBALINT POLITIKAI HIRADÓJA.

Megjelenik minden szombaton.
Előfizetési ár egész évre 8 pengő. Egyes szám ára 16 fillér.

Felolós szerkesztő:
Dr. DONSZKY ÁRPAD

Szerkesztőség: Budafok, Kossuth Lajos-utca 70. T. Budafok 73.
Kiadóhivatal: Budafok, Kossuth Lajos-utca 21. T. Budafok 77.

Érdemes-e jobbra várnunk?

Mintha a földcsarkak hidege vonult volna le erre az égövre, amelyet a földrajzi tudomány mérsékeltnek nevez, s mintha Antarktisz maga indította volna hadba ellenünk veszedelmeit.

Hideg van kemény, keserves hideg, künn a szabadban, a házakban, a szobákban, de az emberek szívében is...

Nem tuzás, ha azt mondjuk, hogy a békevilág nem ismert, vagy alig ismert ilyen hidegeket, mint tavaly is volt és az idén is van. De ha voltak is a békevilágnak ilyen hideg telei, ezer friss örömmel jártak. A hó szüzi fehér leple közelebb hozta az embereket egymáshoz. Csilingelő szánkók, sikló kocsolyák, névnapok, disznótorok, farsangi multságok ideje volt a tél hajdan s ha künn talán volt is ilyenfajta hideg, mint most, bent, az emberek lelkében a mai érzelmekhez képest decemberben is forró égővi idő járta.

Évről-évre hisszük, várjuk, hogy javulnak a viszonyok. Kértek tőlünk áldozatot s mi vállaltuk azokat. Amikor eljuttottunk a szanaláshoz, azt hittük, elértük a mélypontot, betelt a keserűség pohara és azonnal már könnyebb lesz az élet. Csalódtunk, ismét csalódtunk és azóta évről-évre csak csalódtunk.

Egyre több körülöttünk a csüggeteg arc S egy-egy fáradt kézlegyintésben értékes egyének, sőt egész családok tragédiája jut kifejezésre.

Tél künn, tél benn. Vajon érdemes-e még egyáltalán tavaszra várni ebben a csonka, vigasztalan országroncsban?

Igenis érdemes! A természet és lelkek telén át már a tavasz aranyos pirkadása kacérkodik felénk a csonka határokon túlról. Titokzatos, mély értelmű jelek mutatják, hogy nem örök a bánat s jön még magyar feltámadás.

Az a sok baj, gond és ne-

hézség, amellyel a tőlünk elvett részek „győztesei” küzdenek, nekik is és nekünk is azt hirdetik, hogy meggondolatlanság volt az ezer éves magyar köteleket szétrombolni és hogy azoknál az erőknél amelyek politikai sakkhuzások következtében jelennek meg, vannak külön erő is, a természeti erő, amelyeket egyideig skartba lehet tenni, de amelyek eget és érvényesülést kérnek.

Ezek a tekintetbe nem vett, félretolt erő jelentkeznek most

körül Csonka Magyarország határain tul.

Talán éppen azért a legkeserűbb, a leghidegebb ez a tél, mert most adja ki a mérgét. Talán erre a télre vagy egyik következőre — ki tudhatja azt? — megjön végre az a tavasz, amelyet annyira várunk s amely majd nemcsak a mezőket öltözteti ünnepi díszbe, hanem a szegény magyarok lelkét is.

Igen, érdemes hinni, érdemes bizni, érdemes reménykedni s ez a mostani tél csak azért olyan különösen keserves, mert a jobbra várakozás izgalmában élünk és türelmetlenek vagyunk.

A HÉV megváltása körül

Beavatott helyen e tárgyban érdeklődésünkre a következő felvilágosítást kaptuk:

— A Helyiérdekű megváltásáról eddig nem volt és nem is lehetett szó, lévén a megváltás e pillanatban egyáltalában nem aktuális. A Helyiérdekű megváltásának lehetőségére csak 1933-ban kerülhet sor, amikor a Helyiérdekűnek adott engedélyokirat alapján a kormány megszüntetheti a Budapesti Helyiérdekű Vasutak üzemviteli engedélyét és a háramlási idő beállta előtt birtokába és tulajdonába veheti az egész hálózatot annak minden felszerelésével és tartozékával egyetemben. — Magától értetődik, hogy a négy év múlva bekövetkező terminus tárgyában most még nincs és nem is lehet szó tárgyalásokról, ellenben tény az, hogy kisebb-nagyobb megbeszélésekkel esztendőök óta folynak a kísérletek arra, hogy a Nova többségi szindikátusának tárcájában levő Helyiérdekű papirokat — egészen pontosan a részvénytömeg 52 százalékát, mert a többségi szindikátust képező bankháznak a fennmaradó részt, leszámítva az itt-ott kézben lévő töredékrészvényeket, a Hardy & C. berlini bank-

cégnek évekkel ezelőtt sikerült eladnia — eladják a főváros tulajdonát képező Beszkártnak.

— Ezek a tárgyalások hivatalos és nem hivatalos felajánlás, opciók és egyéb határidők drótakadályain keresztül több-izben szerepeltek a Beszkárt igazgatósági ülésein is. Az igazgatóság ezekkel az ajánlatokkal hivatalosan nem foglalkozott, mivel a Beszkárt vezetésének, különösen pedig a Beszkárt igazgatóságában helyet foglaló tisztii főügyésznek erős és heves ellenzése még azt is lehetetlenné tette, hogy összecszerűség tekintetében a Nova rt. tulajdonát képező részvényplakett eladási árát illetőleg a felek között még csak a megegyezésre reményt nyújtó közös platform is létrejöhessen. A Beszkárt igazgatósága a HÉV részvények megvásárlása ügyében bizonyos rideg és szigorú álláspontra helyezkedett, amely, ha nem is mondható — elsősorban a környék lakosságával szemben — túlzottan szociálisnak, de a főváros közönségének anyagi érdekeit százszázalékosan megvédi. A Beszkárt egy pillanattal sem tagadta, hogy a Helyiér-

dekü már akkori formájában, vagyis a tarifaemelés előtt, jó üzlet volt, — de feltette a kérdést, hogy jó üzlet marad-e annak a Beszkártnak a kezében, amelynek rentabilitását és költségvetési egyensúlyát állandóan veszélyezteteti a tarifa-leszállításért indított akciók tömege? Az altruisztikus főváros nem tarthatja fenn a magas Helyiérdekű-viteldíjakat, az üzleti haszonra nem törekvő főváros előbb-utóbb olyan mértékben lenne kénytelen a Helyiérdekű viteldíjait leszállítani, hogy egy jövedelmező üzlet helyett egy deficités üzemet birna tulajdonában és kezelésében. Ha ezt a deficités üzemet kizárólagosan a főváros közönségének érdekében tartaná fenn, mint ahogy a kórházak, az iskolák és hasonló altruisztikus célok szolgálatában álló üzemeiket egyéb jövedelmiből fenntart, megmagyarázható és megérthető. De mi köze a fővárosnak a környék lakosságához, annak közlekedési politikájához, létérdekeihez annyira, hogy ezen egyébként tagadhatatlanul humánus célok elérésére a budapesti közönség keservesen kiizzadt adófilléreit vegye igénybe?

— Ily körülmények között egy halvaszületett csecsemőt említhetünk, ha a legmegfelelőbb hasonlatot akarjuk megkeresni az eddigi Beszkárt—Nova tárgyalások jellemzésére, amelyek befejeződtek, mielőtt megkezdődhetek volna. Az sem valószínű, hogy ez a tarifaemelés sok tekintetben prológusa lehetett a meginduló tárgyalásoknak, amelyeket Vass és Ripka bejelentett, lévén sokkal könnyebb egy jövedelmes üzletet eladni, mint egy olyat, melynek könyveiben ordít a deficit...

A fentiekben nyújtott felvilágosítás eléggé objektív, de eléggé keserű is ránk nézve. Az a reménység a mentsvárunk, hogy még sem úgy van a dolog, mint a nyilatkozat mondja.

Handwritten: Nemz. Múzeumok Bpest

bb
k
RT.
zállított
mele-
ágra a
áíhatók.
atók?
Rádió
ank
Salgótarjáni "Kalor"
folytonosság kályhák
nk
től
dik.
re
egar
ncedény
gcserep
tekek
akkok
esetek
Olaj
rnisz
pantin
ujtófa

Kultürest

Csecsemövédő-intézetünk főorvosa, dr. Fischhof Kornél volt a legutóbb — f. hó 21-én — tartott kultürest előadója. Előadása „A helyes táplálkozás”-ról szölt s minden amit e kérdésről a hallgatóság elé tárt, mondhatnók! a lelkére kötött, a legnagyobb mértékben megfogta és leköttötte annak figyelmét. Nemcsak elméleti fejtegetését adta annak, hogy miért mivel, mikor és hogyan táplálkozzunk, de találó hasonlatokkal a gyakorlati esetek sokaságának felsorakoztatásával a legkézzelfoghatóbban be is igazolta állításainak helyességét. Előadása rendkívül sokatérő, tanulságos volt s ezt a közönség hálásan megtapsolta.

A következő szám Berlin utcai forgalmának bemutatása volt mozgóképekben. A képek Berlinről készültek, de ráillettek azok a mi fővárosunkra is, mert a mi utcai életünk nem kevésbé mozgalmas, mint Berliné, vagy bármely más világvárosé. Láttuk, hogy az autók, villamosok, vonatok és más közlekedési eszközök, járművek száguldó sokaságában mily rengeteg sok veszélynek van kitéve az ember élete és testi épsége. Ám azt is láttuk, hogy kellő figyelemmel, óvatos, körültekintő és fegyelmezett viselkedéssel mindezek a veszélyek kikerülhetnek s az utca forgalmában ránkáleselkedő balesetek elháríthatók. Minderről úgy a bemutatott képek, mint a hozzájuk fűzött magyarázószöveg a legmeggyőzőbben világos-

sitották fel a közönséget. Reméljük, hogy mindenki, aki ott volt, a maga és hozzátartozói érdekében meg is szívleli az előadottakat.

Hasonlóan oktató-jellegű és célu volt a „Pepi és Pali” c. film, mely a műsört befejezte. A gyermeknevelésről, főleg a gyermek testi fejlődésének és egészségének biztosításáról, megóvásáról nyújtott hasznos utmutatást. A műsor közbeeső részeit élvezetes gramfon-zene- és ének — hangerősítővel támogatva — töltötték ki.

A következő kultürest folyó hó 28-ra esik. Műsora a következő:

1. Nyitány. 2. Bevezető beszéd, tartja: Lánca József. 3. Arany János élete és költészete. Előadja Soós Aladár polgári iskolai igazgató. Az előadás során szavalással közreműködnek: a) Tetemrehívás. Busztin Pál. b) A walesi bárdok. Horváth István. c) Fiamnak. Vaskó Mária. 4. Kondorosi csárda mellett... Leesett a Rigó lovam patkója, éneklő: * * * Zongorán kíséri Halmos László. 5. Kultürfilm.

A kisipar országos szervezkedése

A magyar közélet központjába került az iparosság központi érdekképviseleti szervének kérdése. Képviselek és iparosvezérek összefogtak, hogy az iparosság számtalan sok és igazságos követelése beteljesedjék. Sikertült az iparosság legégetőbb kívánságát, az érdekképviseleti kérdést annyira megérlelni, hogy megvalósulás előtt áll.

Évtizedeken keresztül állandóan kívánt az iparosság az ipartestületek fölé rendelt törvényes érdekképviseleti szervet. A tervet folyton elbuktatták, mert sokan féltek attól, hogy a 250 ezer magyar kisiparos egy közös, nagy szervezetbe tömörül. Pedig azt látjuk, hogy csaknem minden osztály, a mezőgazdák, az ügyvédek, a mérnökök kivívták maguknak, sőt előkészítés alatt áll a gazdatisztek, kertészek országos központi kamarális szerve is. Az ipar-

rosság sem kíván tehát mást, csak egyenlő jogokat ebben a hazában.

Az ipartestületeket meg kell reformálnunk. Ne legyenek csak munkakönyv kiállító hivatalok, hanem szélesebb hatáskörrel kell felruházunk azokat. Az ipartestületek fölé pedig meg kell szerveznünk egy országos központot. Kell, hogy ennek legyen felirati joga a kormányhoz, kell, hogy a politikai és közgazdasági főhatóságok az iparosok központi szervét meghallgassák. Kell, hogy a központi szerv vezetőségét, választmányát az egész ország iparossága, az ipartestületek kiküldöttei révén megválaszthassa, vagyis autonómiával kell rendelkeznie. Ez a központi szerv semmiesetre sem lehet csupán egy központi iroda, mert újabb sóhivatalra nincs szüksége az iparosságnak.

A kérdést a kereskedelmi minisz-

ter döntése szerint az ipartestületek gyűlései döntenek el, ők határoznak afölött, hogy a központi szerv független Kézműves Kamara, vagy a jelenlegi Kereskedelmi és Iparkamara harmadik ágazataként beilleszkedő kézműves kamara legyen-e.

A kisiparosság, úgy látszik, fél attól, hogy a független kamara költéségei tulságos teherrel járnának. A közhangulat az eddigiek szerint, a hármastagu Kereskedelmi, Ipar és Kézműveskamara mellett alakul ki. Amint halljuk, a mi ipartestületünk, előreláthatólag szintén emellé a megoldás mellé áll majd.

A Budafoki Dalárda mulatsága

A „Budafoki Dalárda” f. hó 12-én táncal egybekötött előadó estét rendezett. A nagyszerűen szereplő dalkört Zsaskovszky József fővárosi zenetanár vezényelte, kuplékat énekeltek Lipjanecz Sándor és Frimmel Ferenc a tőlük megszokott ügyességgel. Pompás és mulatságos bohózat volt az est fénypontja „Szinész toborzó” címen, amelyet végtele szellemességgel maguk a Dalárda tagjai irtak. Janitz Ottó, Lipjanecz Sándor, Koschner Rezső, Mutter Ferenc, Hellinger Ferenc, Frimmel Ferenc, Bleicher Ferenc, Eisele Károly, Lambert István, Balla István voltak a darab kitünően maszkírozott szereplői, akiknek minden sza-

Érthetetlen eset.

Ezt magyarázza meg valaki, ha tudja!

Nem, ezt a Tocsek-Tollas-féle esetet nem lehet megérteni. Mert nézük csak, hogyan is történt a dolog.

Tollas Endre diákkorában kijelentette... azaz nem, Tocsek Bandi jelentette ki, mert akkor még így hívták: Tehát Tocsek kijelentette, hogy ő, amint a diplomája a zsebében lesz, kis vörösréztáblát csináltat, akkorát, mint egy névjegy, erre rávéseti ezt a szót: „Akarom” és ráerősíti az íróasztalára. Szép, srófos vörösréz szegekkel. Az asztal szélének a közepére.

— Barátaim — így szölt — ez a kis tábla lesz az én életem iránytűje. A mai világ tele van habozó, kapkodó, panaszkodó, tévelygő emberekkel. Hát én meg fogom mutatni, hogy erős akarattal mindent el lehet érni, az én életem úgy fog folyni, ahogy én akarom, el fogom érni azt, amit akarok. Mert akarom!

Ahogy az már történni szokott, mi osztálytársak is szétoszlottunk, mint az apostolok, a szélrózsa minden irányába. Pár év mulva találkoztam csak Tocsekkel egy felvidéki kis városban, ahová a sorsa vetette... azaz pardon: ahová ő menni „akart”.

— Hogy vagy Tocsek? — mondom neki.

— Tollas vagyok — modja ő — tudod, aki az életben haladni akar,

azt nem hívhatják Tocseknek.

— És miért éppen Tollas lettél? — Hát tudod én nyílt ember vagyok, a nevem is programm. Én tollasodni akarok és — fogok is.

Csak átutazóban voltam a kis városban, de Tollast meg kellett látogatnom. Igazán szépen be volt rendezve, és ami a fő, igen szép feleséget szerzett. Amint aztán megtudtam az asszonynak igen szép hozománya is volt.

— Gratulálok — mondom neki, — az elindulásod jól sikerült.

— Természetes, hogy sikerült — mondta ő — mert így akartam. Tudod az asszony — a feleségem — eleinte nem is akart hozzámjönni. De mit számít ez? Én akartam, és hozzámjött, punktum.

— Hogy-hogy? Kényszerítetted? — Dehogyan kényszerítettem! Az én akaratom sokkal erősebb volt, mint az övé, és így győzött. Ha egy kötelet egy erősebb és egy gyengébb húz. ellentétes irányban, az erősebb magával húzza a gyengébbet — ez természetes. Ez az egész életnek a kulcsa. Én elérem azt, amit akarok, mert erősen akarom. Punktum! Ez az én életem.

Aztán nem hallottam Tocsek-Tollasról, míg pár év mulva találkoztam vele egy nagy vidéki városban. Belémkarolt, vezetett és így szölt: — Most itt vagyok kérlek. Tudod nagy városban egész másképp él az ember. Az a kis fészek csak épp kezdésnek volt jó. De persze itt se

maradok meg végleg. Az életcélom tovább, mindig tovább.

— Hát hová akarsz tovább menni? — Innen? Pestre. De itt vettem már házat magamnak, gyere, látogass meg.

— De ha nem akarsz itt maradni, akkor minek vettél házat? — Hát csak a tekintély miatt.

— Hogy hogy tekintély? — Hát kérlek — így szölt — nézz körül a világon. Mit csinálnak a mai korban az emberek? No mit? — Hát ki ezt, ki azt.

— Dehogyan is. Mind ugyanazt csinálja. Futnak a pénz és a tekintély után. Ez így van. Te azt mondd ki ezt, ki azt csinálja. De ezt a sok ki ezt ki azt, mind erre a közös nevezőre lehet hozni. Hát ezért vettem házat is. Én az élet céljait tisztán megláttam korán. De nemcsak megláttam, azt is megláttam, hogyan kell elérni őket.

— A tábla az íróasztalon? — Igen. Tudom ti nevettek rajtam. De engem az ilyenek nem befolyásolnak. Én tudom és igazolom is, hogy akarattal mindent el lehet érni. Mindent el is értem, amit akartam. Én nem ábrándozom. Előre megkonstruáltam az életemet. Ifju-, férfi- és öregkoromat. Megyek a magam utján és tudom nem a véletlen szépsége, hanem az én akaratom fogja életem utját megrajzolni. Eddig is így volt, ezután is lesz.

Elértünk a lakásához. Csinos családi házba vezetett be. Szép kert

is volt a ház mellett. Veranda, kerti butorok, szőnyegek, művészi képek, könyvek. Kellemes otthonról, jómódról tanuskodott minden.

Dehát az élet forgatagában az ember sok mindent elfelejt és bizony Tocsekről azaz Tollasról is egészen elfeledkeztem, míg évek mulva Pesten viszontláttam. A köruton találkoztunk. Behívott egy sörözőbe.

— Gyere be egy pohár sörre, ülve jobban lehet elbeszélgetni.

Látszott rajta, hogy olyan hangulatban van, amikor az ember szeret elbeszélgetni, és, hogy magáról fog beszélni. Némi bevezetés után el is kezdte.

— Emlékszel, megmondtam neked is, hogy nem maradok meg vidéken, feljövök Pestre. Most már itt is vagyok.

— Gratulálok!

— Most már azt hiszem belátjátok, hogy igaz amit én mondok: akarattal mindent el lehet érni. Még fiatal korban most már hivatalfőnök vagyok, elértem Pestet, vagyonom is van.

— No és mit akarsz most? — Hogy mit akarok? Most akarok csak igazán élni. Az eddigi életem úgy tekintem csak mint bevezetést. Küzdöttem, akartam, elértem mindig amit akartam. Tovább küzdök teljes gőzzel, nem állok meg. De most már igazabban élek majd. Most már az élet gyümölcseit jobban szedegethetem. Úgy érzem, most kez-

cagás orkánnal kísérte a közönség. A műsoros részt tánc kövát és mozdulatát valósággal kavette, mely kellemes hangulatban hajnalig tartotta együtt a vendégeket.

Szó van róla, hogy a nagy-szerűen sikerült előadást meg-ismétlik. Igazán megérdemelné a Finck Sándor elnöktele mellett a fejlődés magas stációját elért Dalárda, hogy a budafoki közönség a bőven hulló erkölcsi elismerés mellett anyagilag is jobban támogassa.

HIREK

A fény és a spanyolbetegség

Egy magyar származású német-orvosi orvos érdekes felfedezéséről számolnak be az előbb-utóbb mihozzánk is kétségkívül elérkező spanyolbetegség ellenszerét kutató körök.

Hufnagel Viktor dr. Bad-Orb fő-orvosa ez a felfedező, aki még az 1918. évi spanyoljárvány idején kvarckisugárzásos kezelést alkalmazott a spanyolnátha ellen. Az ő nyomán aztán igen sok orvos alkalmazta a kurát, amely egészséges embereknél a spanyolnáthától való mentességet, betegeknek pedig a betegség legenyhébb lefolyását eredményezte. Amint a gyakorlat mutatja, 2-3 napon át mindkét oldalon először 2 aztán 3 percig először 70, aztán 50 cm-nyi távolságból

dőlnek csak az igazi életem, ez az igazi terrénumom. És ezt nemcsak érzem, hanem akarom is, tehát úgy is lesz.

Pár hónapra erre a beszélgetésre egy póstai értesítés jött Tollasról. Az volt benne, hogy megint áthelyeztette magát. Most Pestről — a másvilágra. 37 éves korában. Nem akartam elhinni. Ez nem volt benne a programban! De igaz volt. Tollas meghült, tüdőgyulladást kapott és belehat. Egyik osztálytársunk, Bárány Pista, a flegmatikus is csóválta fejét a koporsó mellett.

— No ez a Tocsek is korán letette a kanalat.

És most kezdtem csak nem érteni a dolgot. Tocsek szép és gazdag asszonyt akart, meglett. Házat akart, meglett. Hivatalfőnök akart lenni, pénzt akart, Pestre kerülni — meglett program szerint. De a programban ki volt dolgozva a férfi és öregkor, mi lesz most evvel? Most akart igazán élni kezdeni — és akkor meghal! Hogy lehet ez? Most jöttek volna az élet gyümölcsei, de a föld alatt nem lehet őket megenni. És mi lesz a réztáblával az asztalon? Nem ezt nem lehet megérteni. Az akarat valahol megbicsaklott? Félrecsuszott? Valami üzemi hiba történt? Talán egyetlen egyszer otthon felejtette az akaratát és akkor a tüdőgyulladás hirtelen lecsapott rá? Nem lehet ezt megérteni.

Pés.

kvarc sugárzásnak kell történni. A páciensnek a sugárzás után pár órási pihenés ajánlatos, Hufnagel dr. és mások állítják, hogy az ilyen kezelés révén nagyon sokan kerültek el a spanyol megbetegedéstől s akik megkapták, gyors és veszélytelen lefolyást biztosítottak vele maguk részére.

Ilyen kvarcsugár kezelés Budafokon is lehetséges. A legtöbb kezelő orvosnak megvan hozzá a készüléke, nem is beszélve a postai szanatórium pompás felszereltségéről.

A városi képviselőtestületnek igen fontos közgyűlése

van most előkészületben. Ennek a napirendjén szerepel a villanyvilágítási részvénytársasággal fennálló szerződés ügye, amelyre vonatkozólag a kimerítő polgármesteri jelentés most van a városatyák részére kézbesítés alatt. Ugyanez a közgyűlés tárgyalja le a városi tisztviselők nyugdíjszabályrendeletét, valamint a csatornázási szabályrendeletét is. Szintén napirenden lesz a járásbíró-ság berendezési munkálatainak, hasonlókép a víznyomás növelő berendezés munkálatainak vállalatba adása is. Az előbbi 20-25 ezer, utóbbi 15 ezer pengő körüli összegű munkát. A közgyűlés időpontja a szükséges tanácsai és bizottsági tárgyalások után február legeleje lesz.

— **A Budafoki Ifjúsági Kör** február 9-én rendez a Bleicher vendéglőben jelmez estélyt. A kitűnőnek ígérkező mulatságra váro-sunk ifjúsága lázasan készülődik. Lesz jelmezverseny, hólabda- és szerep-táncszíjáték. A nyertes versenyek igen szép ajándékkal lesznek jutalmazva. Meghívó igénylések ifju Tichy Ede Beniczky Ferenc-utca 39 sz. és ifju Hajdinyák Gyula üzletében jelle-nhetők be, hoi elővételi jegyek is kaphatók. Belépőjegy 1-50 pengő.

— **Terjeszkedik a HÉV.** Amint halljuk, a HÉV kevesli azok számát akiket eddig boldogított. Mindenütt vonalait kiterjesztését tervezi. Nálunk állítólag Érdig vinné ki a nagyténi viszonylatot. No, érdeiek, akkor együtt leszünk veletek — a paradicsomban.

— **A budafoki Keresztény Ifjak Egyesülete** f. évi február hó 1-én, pénteken este 8 órai kezdettel az egyesület székházában zártkörű jelmezestélyt rendez. A zenét Horváth Lajos zenekara szolgáltatja. Belépődíj 1-50 pengő.

— **Határozatképtelen volt az Iparoskör vasárnapi közgyűlése.** Kicsit szomorúan és kiábrándulva írjuk e sorokat. Hogyan? Hát amikor az egész ország iparosága a szervezkedés lázában áll, érezve, hogy sok bajának, panaszának egyik oka éppen eddigi szervezetlensége, akkor Budafokon — úgy látszik — még az iparoság társadalmi érintkezését szolgáló Iparoskörre sincsen szükség. Szomorú jelenség.

— **Nagyban készülődik a Kaszinó** február 2-iki jelmezes estélyére, amely az előjelek szerint nagyon vidám és sikerült lesz. Meghívók Schorsch tanárnál a polgári fitiszkolában igényelhetők.

— **A vízmű központi épülete** a Gyár-utcában már annyira készen van, hogy a műhelyeket és raktárakat használatba is lehetett venni. A vízmű műszaki és irodai vezetősége május folyamán foglalja el az új székházat.

— **Ez a szörgyű munkanélküliség?** Hétről-hétre a gazdasági viszonyok nyomorúságát sirjuk el lapunk hasábjain, egyre növekvő munkanélküliségről beszélünk, pénzhányról zokogunk. No erre alaposan és furcsán cáfol rá az a hír, hogy a városi vízmű a vízhalózat kiterjesztése körüli földmunkákhoz hetek óta nem kap elegendő munkást. Persze nem kellemes a hidegben sziklákat törni és földet turni, de hát istenem egész sereg olyan más foglalkozás is van, amely a szabad levegőhöz van kötve, mégis akad rájuk munkás fölöseu is. Nézzük a fagyoskodó fuvaroskocsisokat, árusokat, levélhordót, kézbesítőket, építőmunkásokat, stb. Bizonyára van valami oka ennek a munkáshiánynak, alighanem a kereset nem valami fényes, de hát akkor a munkanélküliség sem lehet olyan türethetetlen, ha munkásainknak a munka nemekben válogatni van kedvük és módjuk. Vagy máshol keresendő az ok? Hol?

— **A nagytényi Izraelita Nőegylet** február hó 9-én jótékony-célú bált rendez a Polgári kör helyiségében.

— **Felülfizetések.** A Budafoki Zománcedény, Sajtoló és Fémárugyár munkásai által rendezett mulatságon a következő felülfizetések történtek: Havas Jenő 40; Farkas Mihály Rubin Emil, Konrad Lipót, Dörflinger Károly, Finster-család 10-10; Szabó János, Gáfrik János, Markovics József Teplan József, Braun Ottó, Oberding Béla, Wagner Dániel, Siegl József 5-5; Muck Ferenc 4-80; Müller Károly 4; Karlbauer Jakab; Szabó Pál, Boros Gyula, Manga József, Pauló István 3-3; Haász Jakab 2-40; Mász Zsigmond, Hunyady István, Sztraka N., Fehér Kálmán 2-2; Pista-hentes 1-80; Donkó J. 1-30 pengőt fizettek felül.

— **A debreceni dalosversenyen** való részvételre gondol a Budafoki Dalárda, amely a helyezésnek legszebb és legjogosabb reményeivel állhatna a nemes versengés porondjára. Persze a kirándulás pénzbe kerül, már pedig a Dalárda e tekintetben nem áll valami fényesen. Agilis vezetői most azon törik a fejüket, mi módon lehetne biztosítani a szükséges anyagiakat. Bizunk, hogy fejtörésük meg is hozza az eredményt.

— **A Lanaria Sport Club** február hó 3-án este 6 órai kezdettel a Schmidt-vendéglőben jelmezes estélyt rendez.

— **350 uj vízmérő** óra érkezett a napokban. Ezek az órák a tavasszal befejeződő vízmű hálózat hosszabbítás folytán bekapcsolódó új fogyasztók részére szolgálnak. Helyes, hogy a város jóelőre gondoskodott az óraszükségletéről, úgy, hogy mikor a fogyasztók majd jelentkeznek igényükkel, semmi akadálya sem lesz a vízszolgáltatás megkezdésének.

— **A budatényi iskolán kívüli népművelési bizottság** f. hó 20-án ismét igen szép és nivós műsorral gyönyörködtette hűsége hallgató közönségét. A bizottság fardhatatlan agilitásu gondnoka Gáspár Sándor áll. el. isk. igazgató üdvözölte a szép számban egybe gyülekezett közönséget, ki után Lahmann György dr. áll. tanító tartott előadást Rákóczi-ról. A sikerült előadást után az iskolásgyermekek énekkarának kuruc dalai és a gyermekek szavatai, valamint Kaszás Aladár HÉV ellenőr tárogató számai szó-rakoztatták a közönséget. A műsor második előadója Kiss György zene-akadémiai hallgató volt, aki Izlandban szerzett tapasztalatait ismertette élvezetes, szép előadásban. Majd Kiss N. tréfás monológjaival szerezte meg a közönséget. Kaszás Aladár tárogató játékával ért véget a kultureszt kellemes és minden tekintetben nivós műsora.

— **A soproni ipartestület állásfoglalása.** A kézműves kamarai központi sajtópropaganda a lapokban úgy tüntette fel a soproni ipartestület állásfoglalását, mithogyha Sopron iparosága a kézműves kamaráért lelkesednék. Erre vonatkozólag Székely Géza, a soproni kamara iparososztályának elnöke a következő nyilatkozatot tette: „A soproni ipartestületnek 1040 (egyezernegyven) tagja van. Ezek közül megjelent a folyó hó 13-iki közgyűlésen 143 (egyszáznegyvenhárom).

A megjelentek közül a Kézműves-kamara mellett szavazott 75 mondd és ird hetvenöt, ellene 8 tag. A többi megjelent tartózkodott a szavazástól, azzal a megokolással, hogy titkos szavazás elrendelését illető kívánságát nem teljesítették. Ez a szavazási eredmény igazolja azt az álláspontot, amely szerint az u. n. kézműves-kamarai mozgalomnak, a gazdasági bajok forrását tárgyilagosan megítélni tudó iparoság körében komoly viszhangja a hangzatos, de tartalom nélküli jelszavakkal évek óta folytatott propaganda ellenére sincsen.”

— **Fizetésjavítást kapnak a vármegyei tisztviselők.** A vármegyei reformmal kapcsolatban Scitovszky Béla belügyminiszter már többször kijelentette, hogy a megyei tisztviselők illetményeit javítani fogják. Az illetményjavítás munkálatai már elkészültek a belügyminisztériumban és így rövidesen fizetésjavításhoz jutnak a vármegyei tisztviselők.

A magyaros jövőnek Budafok közönsége

E hó 21-én volt a Napközi Otthon fannállásának második évfordulója. A magyar jövőnek Budafok r. t. város közönsége, így szól az épület felajánlása. Két évvel ezelőtt, mikor a város engem bizott meg az Otthon gondnoki teendőinek elvégzésével, még nagyon hiányos felszereléssel, de nagy lendülettel és egy rátermett vezetőnek lelkes odaadó munkájával indult utjára a budafoki szegény gyermekek otthona. Ma már ugy- szólván minden zökkenő nélkül tölti be nagyszerű hivatását. A m. kir. állami gyermekmenhelyből hat hetenként kiutalt nyolc csecsemős anya végzi a háztartás körüli munkákat a vezetőnek utasításai szerint. Az Otthon eltartja a csecsemőket, el- tartja és foglalkoztatja az anyákat és naponta kb. husz 3 éven aluli gyermeknek ad otthont, kik napköz- ben otthontalanok, mivel anyjuk is apjuk is kenyér után jár.

A Napközi Otthon igazán a magyar jövőért dolgozik. Elégszer volt alkalmam látni, mily satnya, sápadt és sovány emberpalántákat hoztak a megnyitást követő első időkben, rosszlevegőjű pincelakásokból az Otthonba. És most? Csupa viruló, piros arcú, ragyogó szemű és pufók képű jövőnk magyarok élvezik az Otthon anyai gondoskodását.

S mindez dr. Fischhof Kornél fő- orvos orvosi felügyelete alatt, Szir- mai Lászlóné vezetőnek szakszertü vezetésével történik.

Hogy az Otthonba utalt gyerme- kek mennyire szeretik annak vendég- szeretetét élvezni, arra szolgáljon bizonyítékul alábbi kis eset.

A múlt év végén a Napközi Ott- honot renoválás miatt egy időre bezárták. Az Otthon egyik kis ven- dége, ki már két éve okoz gondot a vezető „néniké“-nek, s kit az in- tétetben Jaksi néven becéznek, se- hogyan tudott belenyugodni ebbe s egy reggel elment az ő „Otthona“ kapujába s ott várt. Észrevették, hazavitték, de aztán is nagyon kellett vigyázni rá, mert amint tehette meg- szökött és meg se állt az Otthon kapujáig. Ahol ily nagy ragaszkodást tapasztalunk, ott a vezetés biz- tosan jó kezében van.

Most még új munkájuk van. Polgármesterünk kezdeményezésére a szegény elemi iskolai tanulók ingyen reggelit élveznek. Száz ilyen ellátott van, ebből hatvan esik a kőbányai elemi iskolára, akik reggelijüket a Napközi Otthonban kapják.

Három deciliter meleg tej s egy 10 dk-ás zsemle, ami bizony cipó- nak is beillik. Ez a reggeli adag. Öröm nézni azokat a szegény gyer- mekeket, akik éhesen jönnek, ille- delmesen köszönnek s ha megkapták részüket, csendesesen esznek. Még alig fordult elő, hogy valaki az

egész cipót meg tudta volna enni, a felét elteszik mindig tizórára. Vannak, akik kabátjuk alatt kis üveget rejtegetnek, hogy abba haza- vigyenek a familiának is egy kis tejet, ezt azonban nem lehet meg- engedni, mert akkor a gyermekek, kikért az akció megindult, éhesen maradnak.

A reggeli elfogyasztása után bol- dogan, csillogó szemmel távoznak és e boldog gyermekek élő bizonyíté- kai annak, hogy a legszebb isteni adomány a jótékonyosság.

Ottenwald József.

SPORT

— A budafoki futballszezon február 10-én veszi kezdetét. E na- pon a BMTE a BEAC-al bajnoki mérkőzést játszik. A BIK barátság- gos meccset játszik egyelőre még ismeretlen ellenféllel. A BIK első baj- noki mérkőzése február 24-én zaj- lik le. Ellenfele a Wekerletelepi SC lesz. A csapatok már szobatrénin- get folytatnak.

Főmunkatárs:
PÖSCH JÁNOS

ADÁM INGATLANIRODA

Törley-tér
vevői részére KERES kisebb-nagyobb
**CSALÁDI HÁZAKAT,
VILLÁKAT ÉS TELKEKET**

**OLCSÓBB LETT A FÉNYKÉP
SCHUMYNAI** 6 drb. igazolványkép és
1 nagy kép 4 pengő, 6 le-
velezőlap és egy nagy kép 7 pengő 20 fillér.
BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-U. 48

Saját érdeke

Sok pengőt takarít meg,
ha cipőszükségletét

HAJDINYÁK GYÖRGY

cipőüzletében vásárolja.
Megrendeléseket és javításokat pontos-
an és a legutányosabb áron készítik.
Budafok, Kossuth Lajos-utca 29. sz.

Laufbahn Salamon

bornagykereskedő
Budafok, Kossuth Lajos-u. 50.
Telefon: 11.

Ajánlja uradalmi fajborait
olcsó árak mellett.

Legolcsóbb, legcélszerűbb
minden háztartásban feltétlen szükséges

alkalmi ajándék

beszereshető gyári áron a

Budafoki Villamosság RT. nál

Csak elsőrangú gyárak által készített, egy évi jótállás mellett szállított villamos főzőedények, teakannák, kávéfőzők, tejforralók, vasalók, me-
legítőpárnák, hajszárítók, hajszívók, porszívók árusítanak. Kivánságra a
készülékek a vállalat eladási irodájában megtekinthetők és kipróbálhatók.
A készülékek hat-tíz havi részletfizetésre is kaphatók!

Rádiók és autók részére rendszeres accumulator töltő állomás. — Rádió
accumulatorok töltése csak csütörtökön.

Magyar Agrár és Járadékbank

Részvénytársaság

budafoki pincekezelősége

Telefon: Budafok 88. Budafok, Petőfi-út 10. Telefon: József 93-98.

Salgótarjáni „Perpetuum” folytonéggő kályhák			Salgótarjáni „Kalom” folytonéggő kályhák
	Asztali és csikó- tűzhelyek	<p>KERN JÁNOS és TSA VASKERESKEDÉSE Budafok, Apponyi-ut 56. (Ország-út)</p> <p>Raktáron tartunk rudvasat, vaslemez, sodronyszeget, épületvasalást és min- dennemű konyhafelszerelési cikkeket, kátrány fedéllemezt és stukatur ná- dat, csikó- és takaréktűzhelyeket a legolcsóbb beszerzési árban</p>	

Budafoki Polgári Bank

Részvénytársaság

Budafok Kossuth Lajos-utca 1. szám

((( )))

1929. évi január hó elsejétől
heti 1'- pengős
új takaréketét-ciklus kezdődik.

Folyósít ház- és földbirtokosok részére
váltó- és lombard hiteleket.

Rendelések hazhoz szállítanak

Fűszer	Bel- és külföldi ásványvizek	Szeszes italok	Üvegáru
Csemege	Legelőnyösebb árban		Zomancedény
Sajt	HANGYA		Virágcserep
Gyarmataru	üzleteiben szerezhethők be		Festékek
Cukor	Telefonszámok:		Lakkok
Liszt	Főüzlet és iroda:	I. sz. fióküzlet: 27	Ecsetek
Termény	II. sz. fióküzlet: 134	III. sz. fióküzlet: 100	Olaj
Só	Gazgyári diokoksz		Firnisz
Petroleum	Hazai- és poroszszén		Terpentin
Bükk-tüzifa	Gazgyári diokoksz		Gyújtófa

Cserkész- és leventefelszerelések

FELHÍVÁS

Az 1929. évi általános kereseti-, valamint a jövedelem- és vagyonadó bevallások beadására.

A folyó évi általános kereseti adóra, továbbá a folyó évi jövedelem- és vagyonadóra vonatkozólag legkésőbb folyó év február hó végéig bevallást kell adni.

I. Kereseti adó vallomásra kötelezettek.

1. Az általános kereseti adó kivétele céljára bevallást kell adni azokról a jövedelmekről, melyek a következő forrásokból származnak:

a) az ország területén bárki által folytatott ipari és kereskedelmi üzletből, bányászattól; az ország területén lévő márvány-, kő-, kavics-, murva- és földbányának, általában a bányatörvény alá nem tartozó bányaterületek anyagának forgalomba hozatalából; mesterséges halastavakból;

b) az ország területén bárki által folytatott szellemi és bármely más haszonhajtó foglalkozásból;

c) az ország területéről származó, s bárki által élvezett, nemkülönben a külföldről származó s az ország lakosa által élvezett járadékokból. Ide tartoznak különösen: az életjáradékok, a rokonsági évjáradékok, a tartásdíjak, az özvegyi jog címén kiszolgáltatott életjáradékok, hacsak ez utóbbiak nem a férj vagyonának hasznélvezetében állanak, amely után a jövedelemadón kívül az özvegy egyéb adót is fizet;

d) mindazokból a járadékszerű visszatérő szolgáltatásokból, amelyeknek teljesítése törvényen, bírói ítéleten, vagy szerződéssel megállapított, de nem szolgálati viszonyból eredő kötelezettségen alapul;

e) a találmányok és találmányi szabadalmak használatát, valamint a szerző halála után az örökösökre átszállított szerzői jogért (1921: LIV. t.-c.) fizetett díjakból;

f) a győgszertárak, iparüzletek, bányaművek és egyéb föld- vagy házadó alá nem eső tárgyak vagy jogok használatáért járó hasznbérékből vagy más szolgáltatásokból, a bányaműveléshez szükséges belégyezésért fizetett szolgáltatásokból (termelési jutalékokból), valamint általában a szorgalmakért járó hasznvételekből;

g) az örököséről, a zsellérbirtokok (1896: XXV. t.-c.) és az ezekhez hasonló természetű birtokok hasznélvezetéről fizetett évi szolgalmányokból (idézett törvény cikk 6. §-a), illetőleg megváltás esetében a váltásdíj kamatából és az élele földadó alá nem eső hasznvételei jogok (örökváltások) után fizetett évi tartozásoknak a kamatokra eső részéből;

c) akiknek jogerős adóalapja nem teljes, hanem csunka év eredménye alapján állapított meg;

d) akik az általános kereseti adó alapjának újbóli megállapítása céljából az általános kereseti adóra nézve új bevallás adására felhívtak;

e) akik a múlt év folyamán váltak adókötelesekké (új adózók);

f) akiknél az adóztatás helye a múlt év folyamán megváltozott és ennek következtében az 1929. évre már nem ott adóztatandók meg, ahol a múlt évre voltak adóztatva;

2. Nem tartoznak jövedelem és vagyonadó bevallást adni:

a) azok, akik a jogerősen megállapított múlt évi jövedelemadó alapja 10.000 pengő, vagyonadó alapja pedig 150.000 pengő el nem érte;

b) azok, akiknek a múlt évben csupán adómentes jövedelmük volt, adóköteles jövedelmük azonban nem volt;

c) azok, akiknek a múlt évben összes adóköteles és adómentes jövedelmük együttesen az 1000 pengő, illetőleg a múlt évi december hó 31-én adóköteles vagyontárgyuk értéke az 5000 pengő nem haladta meg, vagy ha a jövedelmük meg is haladta az 1000 pengőt, de ebből az adóköteles jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg;

d) azok a közszolgálatban állók, akiknek a múlt évi közszolgálati illetményükön kívül más jövedelmük nem volt, vagy ha más jövedelmük volt is, de az a jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg;

e) azok az egyházi javadalmasok és magán-szolgálatban álló alkalmazottak, akiknek a múlt évi szolgálati járandóságuk a 3600 pengőt nem haladta meg és ezen kívül más jövedelmük nem volt, vagy ha más jövedelmük is volt, ez a jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg;

f) azok, akiknek jövedelemadó alá eső jövedelmük a múlt évben nem volt és az összes adóköteles vagyonuk értéke a múlt év december hó 31-én a 25.000 pengőt nem haladta meg.

III.

A bevallás beadásának helye és módja.

jövedelmét rendszerint a háztartás fejének jövedelméhez kell számítani;

d) a háztartásban fizetés vagy bér fejében alkalmazottak, valamint a kosztosok, albérlők vagy ágybérlők nem számíthatnak a közös háztartáshoz.

4. A közös háztartáshoz tartozó családtag jövedelmét a családfőnek nem kell bevallani a következő esetekben:

a) a feleség jövedelme nem számítható a férj jövedelméhez akkor, ha a házastársak közt a házassági életközösség tartósan megszűnt, de ebben az esetben is csak akkor, ha a nő vagyonát már nem a férj kezeli;

b) a feleségnek, vagy a közös háztartáshoz tartozó többi tagoknak az a keresete, amely fejében évi 600 pengőnél nem több, továbbá ugyanazeknek adómentes szolgálati illetményei;

c) ha a háztartás feje bizonyítja, hogy a 3. d) pont alá eső és vele közös háztartásban élő családtag jövedelme nem kerül az ő rendelkezése alá;

d) az előző a-c) pontok esetében a feleség, illetőleg a családtag külön adozik, amennyiben az illető családtagra nézve a jövedelemadó fizetési kötelezettség az általános szabályok szerint különben fennáll.

5. A bevallás kiállításánál a következőket kell szem előtt tartani:

a) a bevallást rendszerint maga az adóköteles tartozik kiállítani és benyújtani. A nem önjogi természetes személyek, valamint a jogi személyek nevében a bevallást a törvényes képviselő adja, aki képviselőjének érdekeit az egész kivetési eljárás során felelősség mellett képviseli. Az a családtag, akinek jövedelme nem kerül a családfő rendelkezése alá és így nem számítható a családfő jövedelméhez, külön bevallást köteles adni;

b) a bevallás beadására kötelezett a bevallás beadásának, valamint a törvényben, illetőleg törvényes rendelkezésekben előírt minden egyéb kötelezettségének megvalósítását által is eleget tehet, ennek eljárásáért azonban a meghatalmazó anyagi felelős;

c) ha a bevallás beadására kötelezett a bevallási ívet kitölteni nem tudja, a községi (városi) kö-

V.

Felmondások.

1. A m. kir. pénzügyigazgatóság figyelmezteti az adóközőnséget, hogy azok az adózók, akiknek a múlt évi általános kereseti adó alapja a 10.000 pengőt el nem érte, ugyszintén azok, akiknek a jövedelemadó alapja a 10.000 pengőt, a vagyonadó alapja pedig a 150.000 pengőt el nem érte és a múlt évre megállapított általános kereseti adót, illetőleg a jövedelem és vagyonadó jövedelmi és vagyoni viszonyaikhoz képest soknak tartják, csak folyó évi január hó végéig kérhetik szabályszerű adóbevallás benyújtása mellett a folyó évi általános kereseti adójuknak, illetőleg a jövedelem és vagyonadójuknak új kivétel ujfán való megállapítását.

Azok az adózók, akiknek a múlt évi adóalapja a 6000 pengőt tuhaladja, de a 10.000 pengőt nem éri el, abban az esetben, ha az 1928. évre jogerősen megállapított adóalapot felmondani kívánják, felhatalmaztatnak, hogy január hó végéig csak ebbeli kérelmüket terjesszék elő, a vallomást azonban február végéig is beadhatják. A vallomásnak február havában való pótlólagos beadását a kérvényben meg kell említeni.

2. Az 1929. évi általános kereseti adó és a jövedelemadó alap azoknál a földbirtokosoknál és földhasznbérőknél, akik a múlt évben elemi kárt szenvedtek, amennyiben a földbirtok, illetőleg a földhasznbérlet terjedelme a 100 kat. holdat nem haladja túl és elemi kár címén a földadó leiratott, a folyó évre hivatalból fog az elemi kár terjedelméhez képest leszállítani. Ezeknek az adózóknak tehát e miatt adóalapjuknak ujabbi megállapítását nem kell kérnük. Másrészt azonban az általános kereseti adó, illetőleg jövedelemadó alap azoknál az adózóknál, akiknek az adóalapja az 1928. évben elemi kárfolytán leszállított, a folyó évben hivatalból ugyanannyival fog emelkedni, mint amennyivel a múlt évben az elemi kár címén apasztatott.

3. A pénzügyi hatóságnak jogában áll azokat az adózókat, akiknek a múlt évi általános kereseti

vagy jogok használatát járó haszonberekből vagy más szolgáltatásokból, a bányaműveléshez szükséges bejegyzésért fizetett szolgáltatásokból (terelési jutalékokból), valamint általában a szorgalmakért járó haszonberekből;

g) az örökből, a zsellérbirtokok (1896: XXV. t.-c.) és az ezekhez hasonló természetű birtokok haszonberekért fizetett évi szolgáltatásokból (idézett törvények 6. §-a), illetőleg megváltás esetében a váltásdíjra kamatból és az eféle földadó alá nem eső haszonveteli jogok (örökváltások) után fizetett évi tartozásoknak a kamatokra eső részéből; h) a földbirtokok helyesebb megosztását szabályozó 1920: XXXVI. t.-c. 61. §-a alapján alkotott járadéktelek után fizetett járadékokból;

i) a külföldi munkaadótól származó szolgáltatási illetményből, vagy munkabérből, ha azt nem valamely itteni pénziár, illetőleg a külföldinek itteni állandó megbízottja fizeti.

2. Az általános kereseti adó-bevallást azoknak az adózóknak kell adni:

a) akiknek a múlt évi általános kereseti adója még nem jogerős és a folyó évi február hó végéig sem válik jogerősé;

b) akiknek a múlt évi általános kereseti adója jogerős ugyan, de a kereseti adóalap a 10.000 pengőig eléri, vagy azt meghaladja;

c) akinek jogerős általános kereseti adóalapja nem teljes, hanem csonka év eredménye alapján állapított meg;

d) akik a múlt évben foglalkozásukat megváltották;

e) akik a múlt év folyamán váltak adóköteleseké (új adózók);

f) akiknél az adóztatás helye az 1928. év folyamán megváltozott s ennek következtében az 1929. évre már nem ott adóztatandók meg, ahol a múlt évre voltak megadóztatva.

3. Nem tartoznak általános kereseti adó-bevallást adni az előbbi 1. pont alatt felsorolt jövedelemforrásokból jövedelmet élvező adózók közül:

a) azok, akiknek jogerősen megállapított múlt évi általános kereseti adó alapja a 10.000 pengőig el nem érte, vagy még nem haladta, abban az esetben, ha a foglalkozás és az adóztatás helye nem változott;

b) azok a jogi személyek, amelyek társulati adót kötelesek fizetni.

II. Jövedelem és vagyonadó vallomásra kötelezettek.

1. Jövedelem és vagyonadó-bevallást — amelynyben személyes adómentességben nem részesülnek — azoknak a természetes személyeknek, továbbá azoknak a jövedelem- és vagyonadó fizetésre kötelek jogi személyeknek kell adni:

a) akiknek a múlt évi jövedelmi adója, illetőleg vagyonadója még nem jogerős és az a folyó évi február hó végéig sem válik jogerőssé;

b) akinek a múlt évi jövedelemadója és vagyonadója jogerős ugyan, de a jövedelemadóalap a 10.000 pengőig, vagy a vagyonadó alapja a 150.000 pengőig eléri vagy meghaladja;

évi szolgálati járandóságuk a 3600 pengőig nem haladta meg és ezen kívül más jövedelmük nem volt, vagy ha más jövedelmük is volt, ez a jövedelem a 600 pengőig nem haladta meg;

f) azok, akiknek jövedelemadó alá eső jövedelmük a múlt évben nem volt és az összes adóköteles vagyonuk értéke a múlt év december hó 31-én a 25.000 pengőig nem haladta meg.

III.

A bevallás beadásának helye és módja.

1. Az általános kereseti adó bevallást a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztálynál) kell beadni és pedig:

a) annál, melynek területén az adózó a helyhez kötött foglalkozást folytatja. Helyhez kötött foglalkozás az, mely fizeteli teleppel kapcsolatos. Ilyen üzlettelep pl. az üzlethelyiség, a raktár, a műhely, az elárúsító iroda, az ügyvédi iroda, az orvosi rendelő, stb.

b) Akinek több helyen van üzlete (fióküzlete), az minden egyes üzletről (fióküzletről) külön-külön bevallást tartozik adni.

c) A helyhez nem kötött foglalkozásról ott kell bevallást adni, ahol az adózó állandóan lakik, ha pedig több állandó lakóhelye van, akkor ott kell a bevallást beadni, ahol a jövedelemadóra vonatkozó bevallás beadandó.

d) A bányákról abban a községben (városban) kell a bevallást beadni, amelyben a bányavállalat vagy üzem fekszik, illetőleg folytatatiik. Ha a bányászlet több község területén fekszik, a bevallást abban a községben (városban) kell beadni, amelyben a bányamű kúlszínberendezésének főrésze fekszik.

e) Az építési és közlekedési vállalatokról a vállalat székhelyén kell a bevallást beadni. A vállalat székhelye alatt annak központi irodáját, ilyenek hiányában pedig a vállalkozó lakóhelyét kell érteni.

2. A jövedelem és vagyonadó bevallást annál a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál, adószámviteli osztálynál) kell beadni, ahol a bevallás beadására kötelezettek állandó lakása van. Akinek több állandó lakása van, jogában áll bevallást bármelyik lakása szerint illetékes községi előjárásnál (városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztálynál) beadni, de ezt köteles a másik, vagy a többi lakása szerint illetékes községi előjárásnál, (városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztálynál) legkésőbb február hó 28-ig bejelenteni.

3. Közös háztartás esetében a közös háztartáshoz tartozó családtagok jövedelmét is a családfőnek kell bevallani. Nevezetesen:

a) az adókötelesnek jövedelméhez azt a jövedelmet is hozzá kell számítani, amely a vele közös háztartásban élő feleségét megilleti;

b) az adóköteles aya jövedelméhez azt a jövedelmet is hozzá kell számítani, amely az atyai felelősség alatt álló kiskorú gyermekeket megilleti. Az adóköteles aya jövedelméhez a kiskorú jövedelmét szintén hozzá kell számítani;

c) a közös háztartáshoz tartozó többi tagoknak (nagykorú, lemenők, felmenők oldalakonok, stb.)

járás során felelősség mellett képviseli. Az a családtag, akinek jövedelme nem kerül a család fő rendelkezése alá és így nem számítható a család fő jövedelméhez, külön bevallást köteles adni;

b) a bevallás beadására kötelezett a bevallás beadásának, valamint a törvényben, illetőleg törvényes rendelkezésekben előírt minden egyéb kötelezettségének megnevezésével által is eleget tehet, ennek eljárásáról azonban a meghatalmazó anyagiilag felelős;

c) ha a bevallás beadására kötelezett a bevallási ívet kitölteni nem tudja, a községi (városi) községek kötelesek a bevallási ív kiállításánál segítséget, illetőleg a bevallást az adózó bementésére alapján kitölteni és ennek megtörténtét a bevallási íven hivatalból igazolni. Az adózó azonban ilyen esetekben is köteles a bevallási ívet aláírni;

d) a bevallások lezárt borítékban is beadhatók, abban az esetben a nevet és a lakást, valamint ezt a körülményt, hogy a zárt boríték a bevallást tartalmazza a borítékon fel kell tüntetni;

e) ha az adózó az előző évben másutt adózott, úgy az adóbevallásban pontosan meg kell jelölnie azt, hogy az előző évben mely községnél (városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztálynál) fizette a jövedelem- és vagyonadót,

IV.

Adatszolgáltatási kötelezettség.

1. Minden biztosítottételez és minden más vállalat vagy vállalkozó legkésőbb február hó 20-áig köteles a székhelyére illetékes pénzügyigazgató-ságának kimutatni azokat az ügynöki díjakat, amelyeket a múlt évben kifizetett. Az alkalmazottaknak kifizetett és az alkalmazottak kereseti adójával megadóztatott ügynöki díjakat azonban nem kell kimutatni.

2. Az élet- és járadékbiztosítással foglalkozó intézetek kötelesek azokat a biztosítási ügyleteket, amelyekre egyszersmindenkora esedékes, avagy előzetes díjfizetések történtek, február hó 28-áig a székhelyére illetékes pénzügyigazgató-ságnak kimutatni. Ez a kötelezettség a külföldi biztosítottételek magyarországi fióktelepeire (képviseleteire) a Magyarországon szerzett oly ügyleteket illetőleg is kiterjed, amelyekre vonatkozólag a kötvények külföldön állítottak ki.

3. Mindenki, aki bárminő szolgálati illetmény, vagy nyugellátás kifizetésére van kötelezve, köteles azokról az illetményre, vagy nyugellátásra jogosítottokról, akiknek az adóévet megelőző évben 3.600 pengőnél nagyobb összegű illetményt fizetett ki, a név, foglalkozás, lakás megjelölésével névjegyzéket, valamint az adóévet megelőző évben kifizetett illetmények összegének megjelölésével egyénienként illetményjegyzéket kiállítani s azt február hó 28-áig az alkalmazottak adóztatási helye szerint illetékes községi előjárásnál (városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztálynál) benyújtani.

4. Aki az előző 1—3 pontban említett adatokat a kellő időben be nem adja, vagy azokban valótlanságokat ad elő, annyiszor büntethető 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal, ahány adóalany-nál ezt a mulasztást vagy cselekményt elkövette.

kedelméhez képest leszállított. Ezeknek az adózóknak tehát e miatt adóalapjuknak újabb megállapítását nem kell kérniük. Másrészt azonban az általános kereseti adó, illetőleg jövedelemadó alap azokról az adózóknál, akiknek az adóalapja az 1928. évben elemi kár folytán leszállított, a folyó évben hivatalból ugyanannyival fog emelkedni, mint amennyivel a múlt évben az elemi kár címén apaszatott.

3. A pénzügyi hatóságnak jogában áll azokat az adózókat, akiknek a múlt évi általános kereseti adó alapja a 10.000 pengőig, illetőleg a jövedelemadó alapja a 10.000 pengőig és a vagyonadó alapja a 150.000 pengőig el nem érte és így adójuk változatlanul fenntartandó lenne, abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló adatok szerint jövedelmük, illetőleg a vagyonuk a terültre kivett adó alapjául szolgáló jövedelmet vagy vagyont legalább 20%-kal tuhaladja, illetőleg, ha az adóztatás alapját szolgáló jövedelem legalább a 10.500 pengőig eléri, legkésőbb március hó végéig szabályszerű adóbevallás adására felszólítani és ennek alapján adóalapjukat újból megállapítani.

4. Az adóalapok újabb megállapításának a kérelmezése vagy annak elrendelése esetében az adókövetés — tekintet nélkül arra, hogy az újabb megállapítás mily célból történtik — az adóbevallás és egyéb rendelkezésre álló adatok alapján fog történni és így nincs kizárva annak a lehetőség, hogy az adóalapok a leszállítás céljából kért újabb megállapítás során a telemeltesenek, avagy a felemelés céljából kért újabb megállapítás során leszállítsanak.

VI.

Bevallási nyomatványok.

A bevallás céljára kétféle hivatalos nyomatvány van. Az egyik az általános kereseti adó céljára, a másik a jövedelem és vagyonadó céljára szolgál. Ezeket a nyomatványokat — az előállítás költsége megtérítése mellett — a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztálynál) lehet megszerezni, amely az adóbevallások kiállításának módjára nézve is felvilágosítással szolgál.

VII.

Büntető rendelkezések.

1. A valótlán adatok bevallását az általános kereseti adónál mint adócsalást, a jövedelem és vagyonadónál mint jövedéki kihágást, az üzleti (gazdasági könyvek) adatai alapján való adóztatás esetében pedig a jövedelemadónál is mint adócsalást büntetik.

2. Aki az általános kereseti adó bevallását az előírt határidőben nem adja be, a kivétel során megállapított adóalap 1%-át, ha pedig a bevallás beadására hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül sem tesz eleget, az adóalap 3%-át fizeti bírság fejében.

3. Aki a jövedelem és vagyonadó bevallását az előírt határidőben nem adja be, a kivétel során megállapított adónak 10%-át, ha pedig a bevallás beadására hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül sem tesz eleget, a megállapított adónak 50%-át fizeti bírság fejében.

